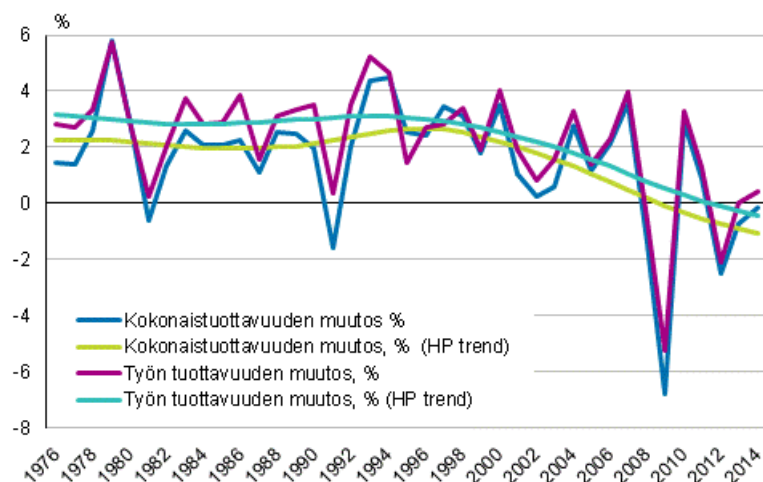

Tuottavuustutkimukset 2014

Kansantalouden tuottavuuskehitys 1976-2014

Kansantalouden tilinpidon ennakkotietoihin perustuva työn tuottavuuden kasvuvauhti vuonna 2014 oli 0,4 prosenttia koko kansantaloudessa. Vuonna 2013 työn tuottavuus ei kasvanut ja vuonna 2012 se väheni 2,1 prosenttia. Vastaavasti kokonaistuottavuuden kasvuvauhti vuonna 2014 oli -0,1 prosenttia koko kansantaloudessa, kun se edeltävinä vuosina oli -0,7 prosenttia vuonna 2013 ja -2,5 prosenttia vuonna 2012.

Koko kansantalouden tuottavuuskehitys 1976-2014, %

Pitkän aikavälin Hodrick-Prescott -suodatettu trendikasvu (HP) osoittaa, että koko kansantalouden työn tuottavuuden kasvuvauhti on hidastunut voimakkaasti 1990-luvun puolivälin 3-3,5 prosentista -0,4 prosenttiin vuonna 2014 (Kuva 1). Vaikka yksittäisten vuosien (2000, 2004, 2007 ja 2010) vuosikasvut ovat olleet 3 - 4 prosentin luokkaa, on työn tuottavuuden trendi silti ollut aleneva 1990-luvun puolivälin jälkeen.

Kokonaistuottavuuden pitkän aikavälin trendikasvu osoittaa, että kokonaistuottavuuden keskimääräinen vuosikasvu oli noin 2,1 prosenttia ennen vuotta 1993. Vuodesta 1993 vuoteen 2000 kokonaistuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti oli keskimäärin noin 2,5 prosenttia. Vuoden 2000 jälkeen kokonaistuottavuuden trendikasvu on kääntynyt selvään laskuun.

Taulukossa 1 on esitetty kokonaistuottavuuden sekä työn tuottavuuden keskimääräiset vuosikasvut eri ajanjaksoina. Lisäksi taulukossa on esitetty pääomapanoksen, tehtyjen työtuntien ja työpanoksen

rakennemuutoksen kontribuutiot arvonlisäyksen kasvuun sekä pääomaintensiteetin muutoksen ja työpanoksen rakennemuutoksen kontribuutiot työn tuottavuuden kasvuun.

Työpanoksen rakennemuutoksen kontribuutio arvonlisäyksen kasvuun oli voimakkaimmillaan 1990-luvulla (keskimäärin 0,6 prosenttiyksikköä vuodessa). Muina ajanjaksoina työpanoksen rakennemuutos on kasvattanut arvonlisäyksen volyymia keskimäärin noin 0,2-0,3 prosenttiyksikköä vuodessa. Pääomapanoksen kontribuution muutos arvonlisäyksen kasvuun on ollut keskimäärin 0,9 prosenttiyksikköä vuodessa, paitsi ajanjaksoilla 1990-1994 ja 2009-2014 se on ollut pienempi, noin 0,2 ja 0,3 prosenttiyksikköä vuodessa.

Taulukko 1. Koko kansantalouden tuottavuuden keskimääräinen kasvu, 1976-2014*

	1976-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2004	2005-2008	2009-2013	2014 ¹⁾
Arvonlisäyksen volyymin muutos, %	3,4	-0,7	4,7	3,0	3,2	-1,6	-0,4
Pääomapanoksen kontribuution muutos, %	0,9	0,2	0,6	0,9	0,8	0,3	0,2
Tehtyjen työtuntien kontribuution muutos, %	0,3	-3,1	1,4	0,4	1,0	-0,7	-0,5
Työpanoksen rakennemuutoksen kontribuution muutos, %	0,3	0,7	0,6	0,2	0,1	0,2	0,0
Kokonaistuottavuuden muutos, %	2,2	2,2	2,7	1,6	1,4	-1,3	-0,1
Pääomaintensiteetin muutoksen kontribuutio, %	0,8	1,2	-0,2	0,7	0,4	0,7	0,5
Työpanoksen rakennemuutoksen kontribuutio, %	0,3	0,7	0,6	0,2	0,1	0,2	0,0
Työn tuottavuuden muutos, %	2,9	3,4	2,5	2,3	1,8	-0,6	0,4

1) Vuoden 2014 luvut perustuvat ennakkotietoihin

Tässä tilastossa esitetyt tuottavuusmittarit perustuvat KLEMS-menetelmään ja samoihin raakatietoihin kuin EUKLEMS. Lisätietoja löytyy tilaston menetelmäselosteesta.

Sisällys

Laatuseloste: Tuottavuustutkimukset.....	4
--	---

Laatuseloste: Tuottavuustutkimukset

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto kuvaa kokonaistuottavuuden ja työn tuottavuuden kehitystä. Tilastossa julkaistaan vuosittain kokonaistuotokseen ja arvonlisäykseen perustuvat ns. KLEMS -tyyppiset tuottavuusluvut. Tuottavuuslaskenta perustuu kansantalouden tilinpidon kehikkoon ja tuottavuusluvut esitetään sekä toimialoittain että koko kansantalouden tasolla. Toimialakohtaisessa laskennassa tuottavuusluvut laaditaan 60:lle toimialalle (TOL 2008).

Osa tilastossa julkaistavista tuottavuusluvuista toimitetaan vuosittain Groningen yliopiston ylläpitämään EU KLEMS -tietokantaan. EU KLEMS -tietokanta sisältää toimialakohtaiset tunnusluvut taloudellisesta kasvusta, tuottavuudesta, työmarkkinoiden rakenteesta, pääoman muodostuksesta ja teknisestä kehityksestä EU-maissa vuodesta 1970 lähtien. Lisätietoja EU KLEMS -projektista osoitteessa: www.euklems.net

Kokonaistuottavuutta laskettaessa KLEMS-menetelmässä otetaan huomioon pääoman-, työn- ja väliuotepanosten kontribuutiot tuottavuuteen. Kokonaistuottavuuden lisäksi julkaistaan työn tuottavuuden kasvua kuvaavat tunnusluvut ja tiedot kasvun osatekijöistä. KLEMS-laskentakehikossa työn tuottavuuden kasvutekijät jaetaan pääomaintensiteettiin, väliuotepanosintensiteettiin, työpanoksen rakennemuutoksen vaikutukseen sekä kokonaistuottavuuteen. Tuottavuuslaskennan aikasarja ulottuu vuodesta 1975 tai 1976 laskentavuotta edeltävään vuoteen.

Tuottavuustilastossa julkaistaan vuosittain seuraavat tiedot: Toimialojen kontribuutiot koko kansantalouden tuottavuuteen

- Arvonlisäykseen perustuva kokonaistuottavuus toimialoittain
- Arvonlisäykseen perustuva työn tuottavuus toimialoittain
- Tuotokseen perustuva kokonaistuottavuus toimialoittain
- Tuotokseen perustuva työn tuottavuus toimialoittain
- Työn tuottavuus toimialoittain
- Pääoma- ja työvoimakorvaukset toimialoittain
- Pääomakanta toimialoittain ja tavaratyypeittäin
- Nettotuottoasteet toimialoittain
- Kulumisasteet toimialoittain ja pääomatavaratyypeittäin
- Toimialojen kontribuutiot koko kansantalouden tuottavuuteen

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tuottavuustilaston yksityiskohtaisempi menetelmäkuvaus on nähtävissä osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/til/ttut/ttut_2011-11-25_men_001_html

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tuottavuustilaston lähdetiedot perustuvat pääosin kansantalouden tilinpidon tietoihin (ks. laatuseloste: kansantalouden vuositilinpito). Työpanoksen rakennemuutoksen laskennassa tehdyt työtunnit ja palkkakustannukset luokitellaan koulutuksen, iän ja sukupuolen mukaan. Aineistona luokittelussa käytetään Tilastokeskuksen väestölaskennan ja työssäkäyntitilaston pitkittäistietoja (ks. laatuseloste: [työssäkäyntitilasto](#)). Muutokset työssäkäyntitilaston käyttämässä koulutusluokituksessa ja toimialaluokituksessa ovat aiheuttaneet jonkin verran aiheetonta kasvua työn laadun aikasarjaan tietyille

vuosille. Nämä muutokset on pyritty uusimmassa julkaisussa minimoimaan, mutta niitä ei ole voitu kokonaan poistaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tuottavuustilaston tiedot julkistetaan vuosittain marras-joulukuun vaihteessa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ttut/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tuottavuustilaston aikasarja ulottuu vuodesta 1975 tai 1976 laskentavuotta edeltävään vuoteen. Koko aikasarjan kattavat tuottavuusluvut on julkaistu koko kansantalouden tasolla ja toimialakohtaisesti. Tuottavuutta koskevat tunnusluvut lasketaan yhtenäisten EU KLEMS määritelmien ja menetelmien mukaisesti ja ne ovat siten kansainvälisesti vertailukelpoisia.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tuottavuustilasto ja -tutkimukset laaditaan vuosittain käyttämällä edellä kuvattua yhtenäistä KLEMS-laskentamenetelmää.

Lisätietoja

Ville Tolkki 029 551 2529

Vastaava tilastojohtaja:

Ville Vertanen

kansantalous@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tuottavuustutkimukset 2014, Tilastokeskus.

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

ISSN 2343-4317 (pdf)

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi